

Tóthné Kovács Annamária: *Téli tünemény*

Hosszú ideje nem volt már munkája, hisz évekkal ezelőtt megszűnt a munkahelye. Nincs munka, nincs pénz, és nincs család sem. Felesége és a gyerekek megunták, hogy mire hazaérnek, már tök részeg. Nem sikerült munkát szereznie négy éve már, noha az első időszakban nagyon motivált volt. Felvette az öltönyét, felkészült a beszélgetésekre, de nem őt választották. Soha, sehol nem rá volt szükség. Már csinovnyiknak, a felesleges embernek érezte magát, de csak annyi hibája volt, hogy túl öreg, túl képzett, túl intelligens a munkákhoz, ezért inkább fiatalabbat választottak. Neki nem kellett annyit fizetni, és jobban értett az elektromos kütyükhöz, mint ő. Mert ez volt a nagy probléma, hitt a személyes kapcsolatokban. Azt gondolhatnánk, hogy ez egy üzletkötő esetében fontos, de ez megváltozott. Ahogy megváltozott József is. Folyamatosan elvesztette hitét, már nem tudott lelkes lenni. Egész életében ezt csinálta, máshoz nem értett. Ahogy egyre több helyről kapta a kedvezőtlen válaszokat, így önértékelési gondjai lettek, segítségre lett volna szüksége. De gyermekei élték a saját életüket, felesége két ember helyett dolgozott, így nem állt oda mellé – ahogy Judit monda:

– „Nem vagyok én a dadád Jóska!”

Elmaradtak a régi kollégák, az érdeklődő telefonok, a barátok, akikkel hétvégén – még teljes és tökéletes családként – együtt kirándultak a Pilisben. Egy cimbora maradt – nem is maradt, hanem lett: az ital. Mindig kéznél volt, segített tompítani az elkeseredettség minden egyes fázisát. Szép lassan összebarátkoztak, s néhány hét után napi kapcsolatban voltak. Bármelyik jöhetett, az olcsó bor – ki tudja honnan, a pancsolt pálinkák – amiből a kevés is gyors lazulást hozott, vagy az innen-onnan szerzett itókák, amiknél nem lenne jó, ha az összetételét firtatnánk. Amíg volt segély, nem volt gond. Adott a feleségének, a gyerekeknek, hogy bebizonyítsa, hogy ő is ott van a családban, és persze maradt itálra is. Aztán ahogy nem volt pénz, nem volt kedélyjavító nedű sem. Pénzt kellett szereznie. A feleségétől. Meglopta őt. Az asszony rájött erre, és egy nap arra jött haza, hogy a

zárak ki vannak cserélve az ajtón, és a holmija összecsomagolva az ajtóban van kirakva. Eddig azt hitte, nincs lejjebb. Ekkor már tudta, hogy van. Az otthonával együtt a családja is megszűnt.

- Hová mehet most? Ki fogja befogadni? Miből él meg? Mit eszik? Mit csinál, ha beteg lesz? –ezek, és ehhez hasonló kérdések cikáztak a fejében. De a választ már tudta.

Egyedül maradt.

Nyár vége volt. Először hajléktalanszállón próbálkozott. De ott már nem volt hely neki. Egy másik elutasított ember ezzel vigasztalta:

-Itt valószínűleg csak ellopnák azt is, amid van.

Együtt indultak tovább, de új sorstársa lemaradt tőle. Újra egyedül maradt.

-Nem mehetek a híd alá! Mit csináljak? Hová menjek?

Valószínűleg Valaki hallhatta odafent szavait, és láthatta elkeseredettségét, mert egyszeriben a sors mintha megoldotta volna ezt a kérdést. Egy liget mellé érkezett.

-Itt van kút is. – gondolta. - Ihatok, és meg tudok mosdani. De hol fogok aludni? Nem messze észrevett egy nagy fenyőt, aminek a lelógó ágai nem engedtek betekintést a fa alá.

-Jobb híján ez is jó lesz az! – gondolta magában, miközben táskáit becipelte a fa törzse mellé. Szerencsére az éjszaka sem volt hűvös, így nem fázott. De tudta, ha itt fog lakni, vagy itt kell maradni, szivacsot, takarót kell szereznie.

Másnap felkelt, megmosdott a kútnál, és elindult szerencsét próbálni. Jómódú környéken járt, ahol tudta, hogy olyan dolgokat dobhatnak ki, amire neki szüksége lesz. Estére már volt egy szivacs, egy takaró, egy zseblámpa, ami alig-alig világított, de ha óvatosan használja, akkor még sokáig működni fog. Ételt kapott az egyik szeretetszolgálattól, s úgy tűnt kezd minden jobban alakulni a vártnál. Jóska gyorsan beleszokott az új életébe. Arra mindig figyelt, hogy az arra járó gyerekek ne láthassák meg, így napközben mindig keresgélő körúton volt.

Lassan elmúlt a nyár, hűvösebb idők jöttek. Megérkezett az ősz, a velejáró esővel, széllel. Új ruhákra, vízhatlan holmikra lesz szüksége, ha a szabadban akarja végig élni a hideg napokat.

Egyik nap összetalálkozott azzal a régi hajléktalan ismerőssel, akivel a hajléktalanszállón találkozott először. Örült a találkozásnak, mert régóta nem beszélgetett már senkivel, csak magában motyogott, de mindig elszégyellte magát, és ezt gondolta:

-Óh, Jóska, ne bolondulj meg!

Sajnos nem emlékezett az ember nevére, talán be sem mutatkoztak egymásnak. De a másik is felismerte, és ezt mondta:

-Holnaptól lomtalanítás van! Ha jól csinálod, akkor sok kincsre lelhatsz.

-Hol van lomtalanítás? Milyen kincsekre? Hogyan csináljam jól?

Követe ismeretlen barátját, és néhány óra múlva már tudta, miről beszélt. Annyi mindent talált, ami nélkülözhetetlen volt a mindennapi életben. Örült, hogy van esőkabátja, vastag pulóvere, kabátja, cipője, és lett egy paplan is.

A napok egyre rövidebbek lettek, a hőmérő higanyszála egyre alacsonyabb értékig kúszott. Már nem hallotta a környéken a gyerekek nevetését, kiáltzásait, csacsogását. Csend volt.

A nappalok még csak elviselhetők, de az éjszakák ijesztően hosszúak voltak. Még magányosabbnak érezte magát. Már nem tudott a napsütésben, az őszi levélszőnyegben sem gyönyörködni. Minden kopárrá vált, akárcsak a lelke. Napközben a „kincsek” között talált könyveket olvasgatta, míg világos volt. De utána a sötét szörnyű gondolatokat ébresztett benne, amit borzasztó volt elviselni. Nap jött nap után, és már nem is számolta őket. Teljesen elveszítette időérzékét, azt sem tudta, milyen hónapot írunk.

Egy reggel, mikor felébredt, vékony hó fedte a tájat. Ahogy az idő, az ő szíve is egyre fagyosabb lett.

Családja még mindig nem kereste, de ha kereste is, ő nem tud róla. Senkinek nem hiányzott.

Az emberek már észrevették, hogy ott él, de láthatatlanként kezelték. A magánya egyre tovább tartott, és egyre fájdalmasabbá vált.

Azt gondolta, hogy feldobja magát egy kis teával a nappali melegedőben. Ahogy ment a szokásos útján megállt, és hosszan nézett maga elé, majd forró könnyek folytak végig az arcán. A közeli plázát kezdték karácsonyi pompába öltöztetni. Az emberek mosolyogva, óriási tervekkel mentek be a hatalmas üzletbe, ahonnan őt már többször elzavarták. Szomorúan elkullogott, s próbált a forró teára gondolni.

-Átkozott Tea! Ha nem jutsz az eszembe, nem látom ezt az egész flancos hülyeséget!

De ha már úton volt elment azért a teáért. A melegedőben töltött órák feledtették vele a délelőtti rossz élményt.

Ismeretlen barátjával sakkozott szinte egész nap, sőt a tea mellé egy finom levest is kapott. Hazafelé mintha gonosz támadást indítottak volna szíve ellen. Már nemcsak a pláza úszott karácsonyi fényben, hanem az utcák, a fák is. Reggeli fájdalma újra előjött, és könnyekre kényszerítette.

Hamarosan karácsony! – gondolta keserűen. Fejében kegyetlenül előjöttek az elmúlt évek ünnepei, mikor még minden rendben volt. A sült hal, a sütemények és a fenyő illata, a közös társas játékosság a gyerekekkel, a hangos nevetés, a véget nem érő beszélgetés a rokonokkal... fájt, iszonyatosan fájt.

Ahogy a könnyeit törölgetve „hazaért”, bekuckózta magát a paplanjába, és még mindig a múlton rágódott. Hirtelen egy kislány hangját hallotta:

-Anya, biztosan itt lakik a fa alatt. Láttam tegnap délután, mikor itt olvasgatott! – bizonygatta.

Róla van szó! Észrevették, pedig mennyire óvatos volt. Csak nehogy szóljanak a rendőrségnek! Oda nem akar menni.

-Valószínűleg nincs otthona, lehet, hogy valamilyen szörnyűségen ment keresztül! Ne bántsátok, és ne mondjátok senkinek! – mondta az anya.

Jóska próbált megnyugodni, de nagyon nehezen aludt el. Álmában jöttek érte a rendőrök, börtönbe dugták, de előtte jól megverték.

Izgatottan kelt fel, és ahogy kilépett kis odujából, egy zacskót pillantott meg. Először nem is mert hozzányúlni, mert neki nem szokása mások holmiját elvenni. De egyre nagyobb lett a kísértés. Éhes is volt, fázott is, így győzött a kíváncsisága. Odament a szatyorhoz, de gondosan szétnézett, hogy jön-e valaki. S mikor mindent rendben talált, felvette a szatyrot, és bevitte magához a fa alá. Olyan érzése volt, mikor még kisgyermekként ajándékot kapott, de nem tudta, mi is az. Kibontotta. Egy palack forró tea volt, két szendvics, egy alma. Egy ideális reggeli. De ki hozta? Miért hozta? Eszébe jutott a tegnap este, mikor anya és lánya beszélgettek. -Lehet, hogy ők?-tette fel a kérdést magának.

Mivel nagyon éhes volt, egyelőre felfüggesztette az elmélkedést, és nekilátott a reggelinek. Jól esett a meleg teát kortyolgatni, mert hideg éjszaka volt. Ez most jól felmelegítette, és elégedetten indult a szállóra, ahol megfürdött, kimosta ruháit és sakkozott egy számára ismeretlennel. Késő estig volt ott. Éjszaka azon gondolkodott, hogy vajon másnap kap-e megint csomagot? Hej, milyen jó lenne! Izgatottan várta a reggelt, de félve jött ki a kis kuckójából. Csalódott lesz, ha nem lesz ott semmi.

De volt! Újra ott volt a csomag. De most kettő. Most már tudta, hogy ez az övé, csakis az övé! Valaki figyel rá, és segít neki. A nagyobbik csomagban két paplan és egy kispárna volt, a kisebbben egy üveg kávé – ó, milyen rég ivott kávé – egy kis dobozban még meleg rántotta kenyér. Elfogyasztotta a finom falatokat, majd elindult fémdobozokat, üvegeket gyűjteni, amiből egy kis pénzt tud csinálni. Ettől kezdve, szinte minden reggel talált egy szatyrot, benne az ő számára elérhetetlen finomságokkal. Már kezdett elégedett lenni az életével, de megpillantotta az itt lakókat. Fenyőfával, hatalmas ajándékokkal a kezükben mentek el az ő fája előtt. -Nekem is van fenyőfám! – mondogatta magában megnyugtatóként – csak nincsenek díszeim.

Ezek szerint karácsony van! Gondolhattam volna! Csillog-villog az egész környék, a „*Merry Christmas*” hallatszik még a pláza parkolójában is. –Nehéz lesz ezt a három napot átvészelnem! – gondolta. Szomorúan hajtotta álomra a fejét, és közben Juditra és a gyerekekre gondolt. Minden nap az eszébe jutottak, de most valahogy sokkal fájóbb az emlékezés. Vajon mit csinálnak? Nem hiányzik nekik? Gondolnak még rá? Ezen kérdésekre kutatta a válaszokat addig, míg el nem aludt.

Miután reggel felébredt, azon tűnődött, hogy vajon ma kap-e valamit az ismeretlenektől? Mert akkor neki is van karácsonyi ajándéka. Kinézett a fa ágai közül, s látta, hogy éjszaka esett a hó. Hányszor hallotta, hogy milyen szép lenne a fehér karácsony! Tessék, most itt van. Ő viszont nincs otthon.

Aztán a hóban megpillantott egy szatyrot. Tudta! Nem feledkeztek meg róla az idegenek! De volt ott egy szép csomag is. Nem bírta magával, gyorsan feltépte, és egy pulóvert és három zoknit talált benne. Tisztát, öblítő illatút! Hihetetlenül boldog volt. Elhatározta, hogy ha megfürdött a melegedőn, akkor ezt veszi fel. De ott volt a szatyor is. Forró tea – ismerős, egy dobozban krumpli, hússal, olyan igazi karácsonyi finomság, egy másik dobozban uborka hozzá, és egy bejgli! Egy pici zacskóban néhány karácsonyi gömböt talált. Óvatosan felaggatta szerény hajléka belsejébe, és most már neki is volt karácsonya, karácsonyfája, ajándéka. Ez a nap már nem lehetett volna szebb! Boldog volt, és tudta, hogy létezik a téli tünemény.

Itt, az ő kis fészkében lakik, az öblítőillatú pulcsi alatt. Itt, a szívében.